

PAGEV

Türkiye Plastik İşleme Makineleri Sektör İzleme Raporu – 2023/9

TÜRKİYE PLASTİK İŞLEME MAKİNELERİ SEKTÖR İZLEME RAPORU

2023/9

ÖNSÖZ

Plastik sektörü, Türkiye ekonomisinin en önemli aktörlerinden birisidir. Bugün 10 milyon tonu geçen toplam üretimi, 40 milyar dolar civarındaki cirosu, 8 milyar doları geçen direkt ihracatı ve son 10 senede GSMD büyümeyi aşan yıllık büyümeye ile plastik sektörünün ülke ekonomisine sağladığı katkı giderek artıyor. Sektörümüz, ulaştığı üretim kapasitesiyle Avrupa'da ikinciliğe, dünyada ise altıncılığa yükseldi. PAGEV olarak, Türkiye Plastik Sektörünün "Birleştirici Gücü" misyonumuz çerçevesinde başarıyla yoluna devam eden sektörümüzü hep daha ileriye taşıyacak projeleri sizlerle birlikte hayata geçiriyoruz.

Plastiğin hayatımızdaki vazgeçilmezliğini gözler önüne seren ve bilimsel verilere dayanan somut adımlarla sektör sorunlarını gidermeye yönelik çalışmalarla imza atarken, doğru ve güvenilir veri ve bilgilere sahip olmanın çözümün en önemli parçası olduğunu da biliyoruz. Bu doğrultuda sürekli araştırıyor, yeni verileri topluyor, derliyor ve rapor haline getiriyoruz. Sektörümüzün gelişimi adına önemli olduğuna inandığımız raporlarımıza ve önemli bilgiler içeren kitapçıklarımıza plastik sektörü temsilcilerimizin, paydaşlarımızın ve kamu kurumlarının istifadesine sunuyoruz.

PAGEV olarak, uzun ve özverili araştırmalarımız neticesinde sektörümüze ciddi boyutta katkı sağlayacak bir rapor seti hazırladık. Raporlarımıza Türkiye Plastik Sektörünün doğru ve güvenilir veriler ışığında hangi noktada olduğunu, ortak problemlerini ve somut çözüm arayışlarının neler olması gerektiğini uzman raportörlerimizin yorumları ile kitapçıklar haline getirdik. Başta üyelerimiz olmak üzere tüm paydaşlarımızın faydasına sunduğumuz rapor ve bilgilendirme setimizin plastik dünyasına yön vereceğine inanıyoruz. Bu çalışmalarımız ile aynı zamanda kamu kurumlarının da plastik sektörü ile ilgili en güncel veriler ve doğru bilgilere ulaşmasını sağlamaktan dolayı mutluyuz.

Bununla birlikte İngilizce olarak hazırladığımız sektör raporlarımızla da meslektaşlarımızın ülkemiz plastik sektörünün potansiyelini en güncel verilerle küresel pazardaki iş ortakları ile paylaşabileceklerini düşünüyoruz.

Bu vesile ile sizlerle paylaştığımız dosyamızda yer alan, sektörümüz ile güncel raporlarımıza ve bilgilendirme dosyalarımıza istifadelerinize sunar, ülkemiz kalkınmasında lokomotif bir misyon üstlenen sektörümüzün bu günlere erişmesinde emeği geçen tüm meslektaşımıza teşekkür ederiz.

Saygılarımla,
Yavuz EROĞLU
PAGEV Başkanı

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

İÇİNDEKİLER**ÖNSÖZ****1. ÜRETİM****2. DIŞ TİCARET****2.1. İTHALAT****2.2. İHRACAT****2.3. İTHALAT VE İHRACAT YAPILAN BAŞLICA ÜLKELER****2.3.1. TOPLAM SEKTÖR****2.3.2. ENJEKSİYON MAKİNALARI****2.3.3. EKSTRÜZYON MAKİNALARI****2.3.4. ŞİŞİRME MAKİNALARI****2.3.5. TERMOFORM MAKİNALARI****2.3.6. PRESLER VE DİĞER MAKİNALAR****2.3.7. AKSAM VE PARÇALAR****2.4. İTHALAT VE İHRACAT FİYATLARI****2.5. DIŞ TİCARET AÇIĞI****3. İÇ PAZAR SATIŞLARI****4. SEKTÖRÜN MAKİNA PARKI****5. ARZ VE TALEP****6. SEKTÖRÜN BAŞLICA SORUNLARI****7. ÖNERİLER**

ÖNSÖZ

2023 yılının 9 ayında plastik işleme makineleri ile aksam ve parçaları sektöründe 633 milyon dolar üretim, 670 milyon dolar ithalat, 253 milyon dolar ihracat ve 1 milyar 50 milyon dolar da iç pazar satışları (plastik sektörünün makine ve teçhizat yatırımı) gerçekleşmiştir.

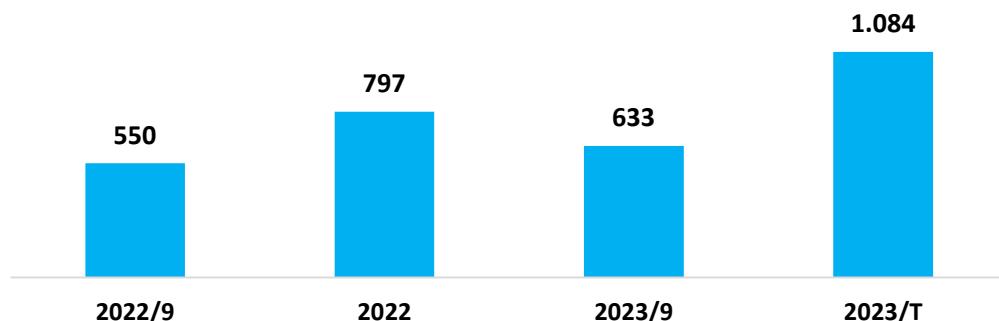
Bu dönemde sektör 417 milyon dolar dış ticaret açığı vermiş, iç satışların (sektörün makine teçhizat yatırımının) %64'ü ithalatla karşılanmış ve ihracatın ithalatı karşılama oranının da %38 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı sonunda makine ve teçhizat üretiminin 1 milyar 84 milyon dolara, ithalatın 1 milyar 149 milyon dolara, ihracatın 434 milyon dolara, iç pazar satışlarının (plastik sektörünün makine yatırımı) 1 milyar 799 milyon dolara çıkması beklenmektedir. Sektörün 2023 yılında 715 milyon dolar dış ticaret açığı vereceği, yurt içi satışların %64'ünün ithalatla karşılaşacağı tahmin edilmektedir.

1. ÜRETİM

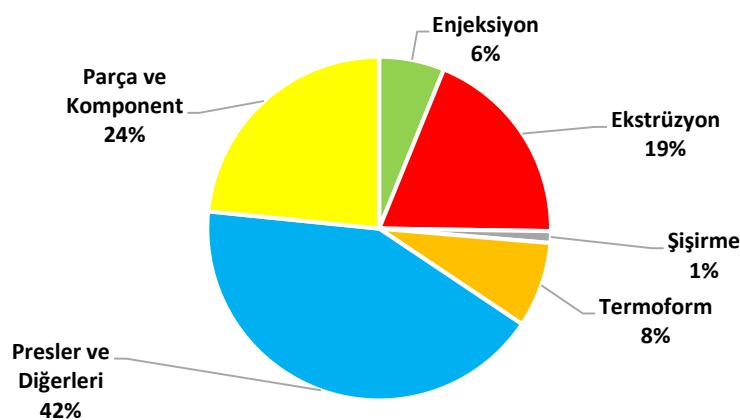
2018- 2022 yılları arasında yılda ortalama %7 artış gösteren plastik işleme makineleri üretimi 2023 yılının 9 ayında 2022 yılının eş dönemine kıyasla %15 artarak 633 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yılın kalan aylarında aynı trendin sürmesi halinde üretimin 2023 sonunda, 2022 yılına kıyasla %36 artarak 1 milyar 84 milyon dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Grafik 1: Plastik İşleme Makineleri Üretimi 9 Aylık Kıyaslama (Milyon \$)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2023 yılının 9 ayında toplam plastik işleme makineleri üretimi içinde, enjeksiyon makineleri %6 ekstrüzyon makineleri %19 şişirme makineleri %1 termoform makineleri %8 presler ve diğer makineler %42 ve aksam ve parçalar da %24 pay almıştır.

Grafik 2: Plastik İşleme Makineleri Üretiminin Dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

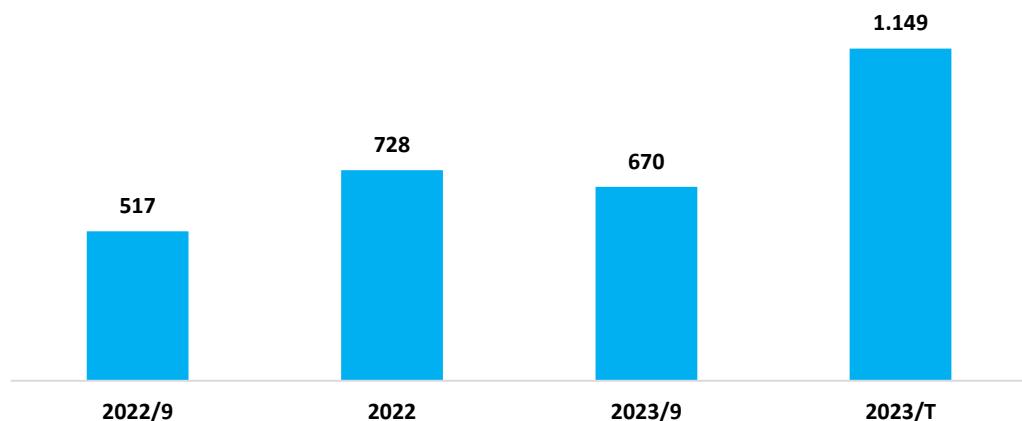
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılmaz.

2. DIŞ TİCARET

2.1. İTHALAT

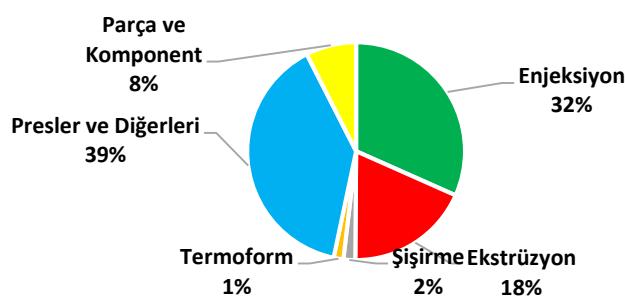
2018-2022 yılları arasında yılda ortalama %3,7 artış gösteren plastik işleme makineleri ithalatı 2023 yılının 9 ayında 2022 yılının eş dönemine kıyasla %30 artarak 670 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yılın kalan aylarında aynı trendin sürmesi halinde ithalatın 2023 sonunda, 2022 yılına kıyasla %58 artacağı ve 1 milyar 149 milyon dolara çıkacağı tahmin edilmektedir.

Grafik 3: Plastik İşleme Makineleri İthalatı 9 Aylık Kıyaslama (Milyon\$)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2023 yılının ilk yarısında toplam plastik işleme makineleri ithalatı içinde, enjeksiyon makineleri %32 ekstrüzyon makineleri %18 şişirme makineleri %2 termoform makineleri %1 presler ve diğer makineler %39 ve aksam ve parçalar da %8 pay almıştır.

Grafik 4: Plastik İşleme Makineleri İthalatının Dağılımı (2023/9)

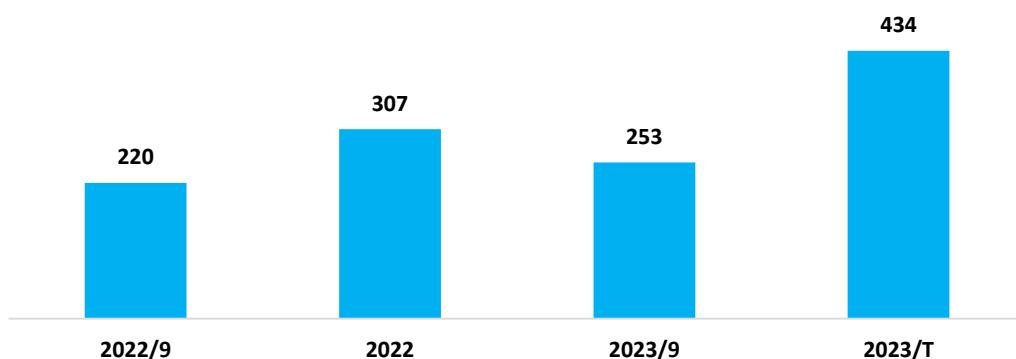
Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2.2. İHRACAT

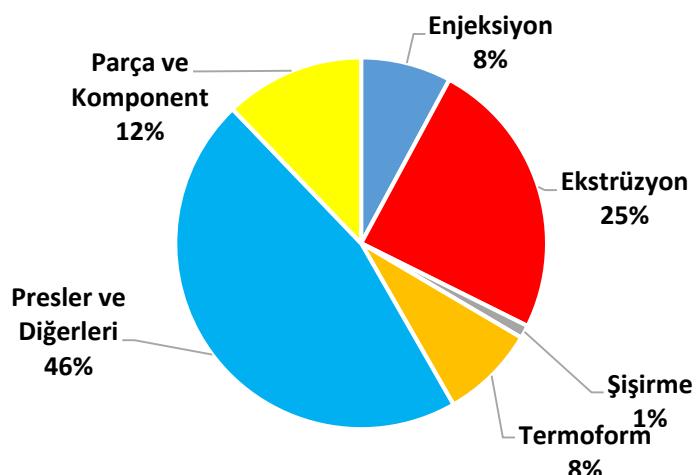
2018- 2022 yılları arasında yılda ortalama %6,1 artış gösteren plastik işleme makineleri ihracatı 2023 yılının 9 ayında 2022 yılının eş dönemine kıyasla %15 artarak 253 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yılın kalan aylarında aynı trendin sürmesi halinde ihracatın 2023 sonunda 2022 yılına kıyasla %41 artacağı ve 434 milyon dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Grafik 5: Plastik İşleme Makineleri İhracatı 9 Aylık Kiyaslama (Milyon \$)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2023 yılının 9 ayında toplam plastik işleme makineleri ihracatı içinde, enjeksiyon makineleri %8 ekstrüzyon makineleri %25 şişirme makineleri %1 termoform makineleri %8 presler ve diğer makineler %46 ve aksam ve parçalar da %11 pay almıştır.

Grafik 6: Plastik İşleme Makineleri İhracatının Dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2.3. İTHALAT VE İHRACAT YAPILAN BAŞLICA ÜLKELER

2.3.1. TOPLAM SEKTÖR

2023 yılının 9 ayında 10 ülkeden yapılan plastik işleme makineleri ile aksam ve parçalar ithalatı, toplam ithalatın %94,3'ünü oluşturmuştur. Bu dönemde plastik işleme makineleri ithalatında ilk 3 sırayı Çin, Almanya ve İtalya almıştır. Bu 3 ülkenin toplam ithalattan aldığı pay yaklaşık %77,3 düzeyindedir.

Diğer taraftan, bu dönemde 10 ülkeye yapılan plastik işleme makineleri ile aksam ve parçalar ihracatı toplam ihracatın %49,8'ini oluşturmuştur. 2023 yılının 9 ayında plastik işleme makineleri ihracatında ilk 3 sırayı Rusya Federasyonu, IABD ve Cezayir almıştır. Bu 3 ülkenin toplam ihracattan aldığı pay %31,5 düzeyindedir.

İthalat			İhracat		
Ülkeler	Milyon \$	%- Pay	Ülkeler	1000 \$	%- Pay
Çin	276	41,2	Rusya Fed.	51	20,1
Almanya	190	28,4	ABD	18	7,0
İtalya	51	7,7	Cezayir	11	4,4
Avusturya	35	5,2	Almanya	9	3,5
Japonya	27	4,0	Hindistan	8	3,1
Tayvan	16	2,4	Özbekistan	7	2,7
Güney Kore	11	1,6	Romanya	6	2,4
İsviçre	11	1,6	İran	6	2,3
Hindistan	8	1,3	İspanya	5	2,2
ABD	6	1,0	İsrail	5	2,2
10 Ülke Toplam	631	94,3	10 Ülke Toplam	126	49,8
Diğer Ülkeler	38	5,7	Diğer Ülkeler	127	50,2
Toplam	670	100,0	Toplam	253	100,0

Tablo 1: Plastik İşleme Makineleri ve Aksam ve Parçaları Dış Ticaretinde İlk 10 Ülke (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2.3.2. PLASTİK ENJEKSİYON MAKİNELERİ

2023 yılının ilk yarısında plastik enjeksiyon makineleri toplam ithalatının %98,9'u 10 ülkeden yapılmıştır. Çin toplam ithalattan %61,5 Almanya ise %11,3 pay almıştır.

Aynı dönemde plastik enjeksiyon makineleri ihracatının %80,9'u 10 ülkeye yönelik olarak yapılrken, Rusya ve ABD ve İran plastik enjeksiyon makineleri ihracatından toplam %50,8 pay alarak ilk 3 büyük ihraç pazarını oluşturmuştur.

İthalat			İhracat		
Ülkeler	Milyon \$	%- Pay	Ülkeler	1000 \$	%- Pay
Çin	130,2	61,5	Rusya Fed.	4,4	22,2
Almanya	23,9	11,3	ABD	4,0	20,0
Avusturya	19,6	9,2	İran	1,7	8,6
Japonya	17,5	8,3	Irak	1,4	7,2
Güney Kore	5,2	2,4	Cezayir	1,4	6,8
Tayvan	4,1	1,9	Özbekistan	0,9	4,7
İtalya	3,4	1,6	Azerbaycan	0,8	4,1
Kanada	2,5	1,2	Belirsiz. Ülk.	0,6	2,9
İsviçre	2,4	1,1	Romanya	0,5	2,3
Hollanda	0,9	0,4	Bulgaristan	0,4	2,0
10 Ülke Toplamı	209,7	98,9	10 Ülke Toplamı	16,1	80,9
Dünya Ülkeler	2,2	1,1	Dünya Ülkeler	0,1	0,03
Toplam	211,9	100,0	Toplam	19,9	100,0

Tablo 2: Plastik Enjeksiyon Makineleri İthalat ve İhracatının Ülkelere Dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2.3.3. PLASTİK EKSTRÜZYON MAKİNELERİ

2023 yılının ilk yarısında plastik ekstrüzyon makinaları toplam ithalatının %96,3'ü 10 ülkeye yapılmıştır. Toplam ithalattan Almanya %44,4 Çin %28 ve İtalya %10,1 pay almıştır.

Aynı dönemde plastik ekstrüzyon makineleri ihracatının %65,5'ü 10 ülkeye yönelik olarak yapılrken, Rusya Federasyonu ve ABD, plastik ekstrüzyon makinaları ihracatından toplam %35,5 pay alarak ilk 2 büyük ihraç pazarını oluşturmuştur.

İthalat			İhracat		
Ülkeler	Milyon \$	%- Pay	Ülkeler	Milyon \$	%- Pay
Almanya	55,0	44,4	Rusya Fed.	15,5	25,1
Çin	34,6	28,0	ABD	6,4	10,4
İtalya	12,5	10,1	Cezayir	4,7	7,6
Tayvan	4,4	3,6	İsrail	2,1	3,5
Avusturya	3,5	2,8	Özbekistan	2,1	3,4
Japonya	2,8	2,3	Sırbistan	2,1	3,4
Hindistan	2,4	2,0	Romanya	2,1	3,3
G.Kore	1,7	1,3	İtalya	2,0	3,2
Slovenya	1,3	1,0	İran	1,8	2,9
Bulgaristan	0,9	0,8	Macaristan	1,7	2,7
10 Ülke Toplam	119,1	96,3	10 Ülke Toplam	40,5	65,5
Dünya Ülkeleri	4,6	3,7	Dünya Ülkeleri	0,1	0,03
Toplam	123,7	100,0	Toplam	61,9	100,0

Tablo 3: Plastik Ekstrüzyon Makineleri İthalat ve İhracatının Ülkelere Dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2.3.4. ŞİŞİRME MAKİNELERİ

2023 yılının 9 ayında plastik şişirme makineleri ithalatının %99,7'si 10 ülkeden yapılmıştır. Almanya, Çin ve Hindistan toplam ithalattan %76 pay alarak en çok ithalat yapılan ülkeleri oluşturmuştur.

İthalat			İhracat		
Ülkeler	Milyon \$	%- Pay	Ülkeler	1000 \$	%- Pay
Almanya	3,7	31,7	Özbekistan	1,11	38,8
Çin	2,8	23,5	Rusya Fed.	0,69	24,0
Hindistan	2,4	20,8	Bulgaristan	0,29	10,2
Japonya	0,7	5,9	İran	0,28	9,8
İtalya	0,7	5,6	Kazakistan	0,25	8,8
Tayvan	0,6	4,9	KKTC	0,11	4,0
İsviçre	0,3	3,0	Irak	0,05	1,8
Polonya	0,3	2,4	Moritanya	0,05	1,8
Güney Kore	0,1	1,2	Gürcistan	0,02	0,6
Fransa	0,1	0,8	Mısır	0,01	0,2
10 Ülke Toplam	11,7	99,7	10 Ülke Toplam	2,87	100,0
Digerleri	0,1	0,03	Digerleri	0,10	0,03
Toplam	11,8	100,0	Toplam	2,87	100,0

Tablo 4: Plastik Şişirme Makineleri İthalat ve İhracatının Ülkelere Dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Bu dönemde yapılan 2,87 milyon dolarlık plastik şişirme makineleri ihracatının hemen hemen %100'ü 10 ülkeye yönelik gerçekleştirilmiş olup, Özbekistan, Rusya Federasyonu ve Bulgaristan toplam ihracattan %73 pay almıştır.

2.3.5. TERMOFORM MAKİNELERİ

2023 yılının 9 ayında gerçekleşen toplam termoform makineleri ithalatının %99'u 10 ülkeden yapılmıştır. Çin, Almanya ve İtalya'dan yapılan ithalat toplam ithalatın %82,4'ünü oluşturmuştur.

Aynı dönemde toplam termoform makineleri ihracatının %61,9'u 10 ülkeye yönelik olarak gerçekleşmiş olup, İsrail toplam ihracattan %10,3 pay almıştır.

İthalat			İhracat		
Ülkeler	Milyon \$	%- Pay	Ülkeler	Milyon \$	%- Pay
Çin	4,8	49,5	İsrail	2,2	10,3
Almanya	2,2	23,2	BAE	2,0	9,3
İtalya	0,9	9,7	Kanada	1,9	8,8
Tayvan	0,5	4,8	S.Arabistan	1,7	7,9
İspanya	0,4	3,8	Rusya Fed.	1,5	6,8
Japonya	0,3	3,3	ABD	1,0	4,5
ABD	0,2	2,3	Peru	0,9	4,4
Romanya	0,1	0,9	Malezya	0,9	4,3
Lübnan	0,1	0,8	Moğolistan	0,6	2,9
Güney Kore	0,1	0,6	Kazakistan	0,6	2,8
10 Ülke Toplamı	9,5	99,0	10 Ülke Toplamı	13,2	61,9
Düğerleri	0,1	0,03	Düğerleri	0,1	0,0
Toplam	9,6	100,0	Toplam	21,4	100,0

Tablo 5: Termoform Makineleri İthalat ve İhracatının Ülkelere Dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2.3.6. PRESLER VE DİĞER MAKİNELER

2023 yılının 9 ayında 10 ülkeden yapılan ithalat toplam presler ve diğer makinalar ithalatının %93,6'sını oluşturmuştur. Almanya, Çin ve İtalya toplam pres ithalatından yaklaşık %79,9 pay almıştır.

Bu dönemde toplam pres ihracatının %52,5'u 10 ülkeye yönelik olarak yapılmıştır. Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat toplam ihracatın %20,3'ünü oluşturmuştur.

İthalat			İhracat		
Ülkeler	Milyon \$	%- Pay	Ülkeler	Milyon \$	%- Pay
Almanya	93,2	35,5	Rusya Fed.	22,2	20,3
Çin	89,7	34,2	Hindistan	6,2	5,6
İtalya	26,7	10,2	İspanya	4,9	4,4
Avusturya	9,3	3,6	Brezilya	4,7	4,3
Tayvan	5,8	2,2	ABD	4,3	3,9
İsviçre	5,2	2,0	Cezayir	3,9	3,6
Japonya	4,9	1,8	Fas	3,0	2,8
ABD	4,0	1,5	Almanya	3,0	2,7
Slovakya	3,4	1,3	Nijerya	2,8	2,5
Güney Kore	3,3	1,3	Belarus	2,5	2,3
10 Ülke Toplam	245,5	93,6	10 Ülke Toplam	57,5	52,5
Düğerleri	0,1	0,03	Düğerleri	0,1	0,0
Toplam	262,4	100,0	Toplam	109,4	100,0

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tablo 6: Presler ve Diğer Makineler İthalat ve İhracatının Ülkelere Dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2.3.7. AKSAM VE PARÇALAR

2023 yılının 9 ayında 10 ülkeden yapılan aksam ve parçalar ithalatı toplam ithalatın %92'sini oluşturmuştur. Almanya, Çin ve İtalya toplam parça ithalatından %77,9 pay almıştır.

Aynı dönemde toplam aksam ve parça ihracatının %64,5'u 10 ülkeye yönelik olarak gerçekleşmiştir. Rusya Federasyonu ve Almanya, toplam aksam ve parçalar ihracatından %31,4 pay almıştır.

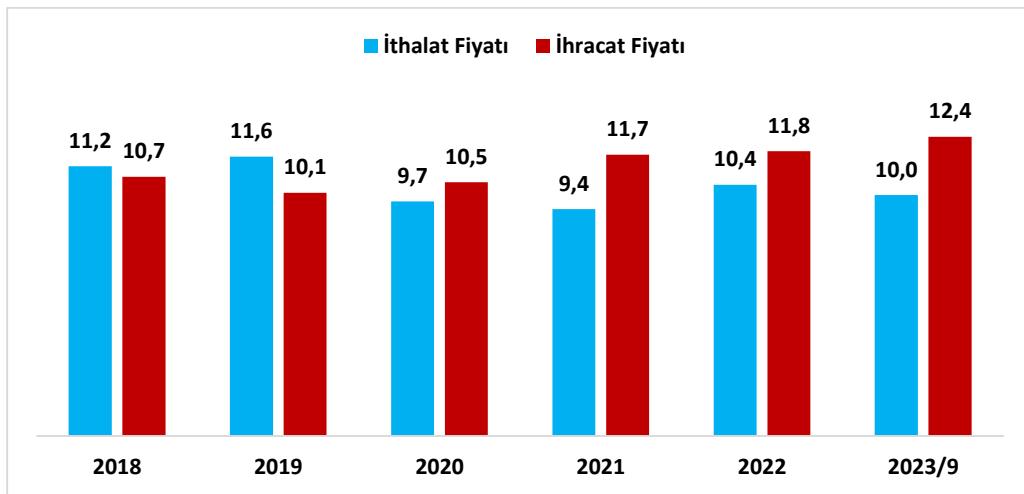
İthalat			İhracat		
Ülkeler	Milyon \$	%- Pay	Ülkeler	Milyon \$	%- Pay
Almanya	105,5	34,1	Rusya Fed.	6,6	17,4
Çin	101,6	32,9	Almanya	5,2	13,7
İtalya	33,7	10,9	Avusturya	3,1	8,3
Avusturya	11,5	3,7	ABD	1,9	5,1
İsviçre	6,9	2,2	İsviçre	1,9	4,9
Tayvan	6,6	2,1	Polonya	1,8	4,9
ABD	5,8	1,9	Romanya	1,1	2,8
Japonya	5,8	1,9	Lüksemburg	1,0	2,5
Güney Kore	3,6	1,2	İsveç	0,9	2,5
Slovakya	3,5	1,1	Özbekistan	0,9	2,4
10 Ülke Toplam	284,3	92,0	10 Ülke Toplam	24,5	64,5
Dünya Ortalaması	0,1	0,03	Dünya Ortalaması	0,1	0,0
Toplam	309,0	100,0	Toplam	37,9	100,0

Tablo 7: Aksam ve Parçalar İthalat ve İhracatının Ülkelere Dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2.4. BİRİM DIŞ TİCARET FİYATLARI

Plastik işleme makineleri ile bunların aksam ve parçalarının ortalama birim ithal fiyatı 2023 yılının 9 ayında 10 \$/Kg olarak gerçekleşmiş olup, 2022 yılına kıyasla %4,1 gerilemiştir.

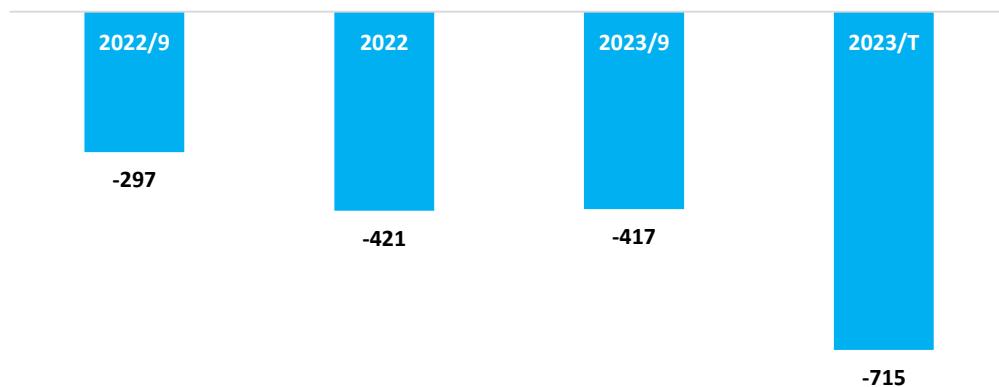
Grafik 7: Plastik İşleme Makineleri Birim Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Plastik işleme makineleri ile bunların aksam ve parçalarının ortalama birim ihracat fiyatı 2023 yılının 9 ayında 12,4 \$/Kg olarak gerçekleşmiş olup, 2022 yılına kıyasla %5,1 artmıştır. Bu dönemde ortalama ihracat birim fiyatları, ortalama ithal fiyatlarının %24 üzerinde gerçekleşmiştir.

2.5. DIŞ TİCARET AÇIĞI

2018-2022 yılları arasında yılda ortalama %2,1 artış gösteren plastik işleme makineleri dış ticaret açığı, 2023 yılının 9 ayında 2022 yılının eş dönemine kıyasla %40 artarak 417 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yılın kalan aylarında aynı trendin sürmesi halinde dış ticaret açığının 2023 sonunda 2022 yılına kıyasla %70 artarak 715 milyon dolara çıkacağı tahmin edilmektedir.

Grafik 8: Plastik İşleme Makineleri Dış Ticaret Açığı 9 Aylık Kıyaslama (Milyon \$)

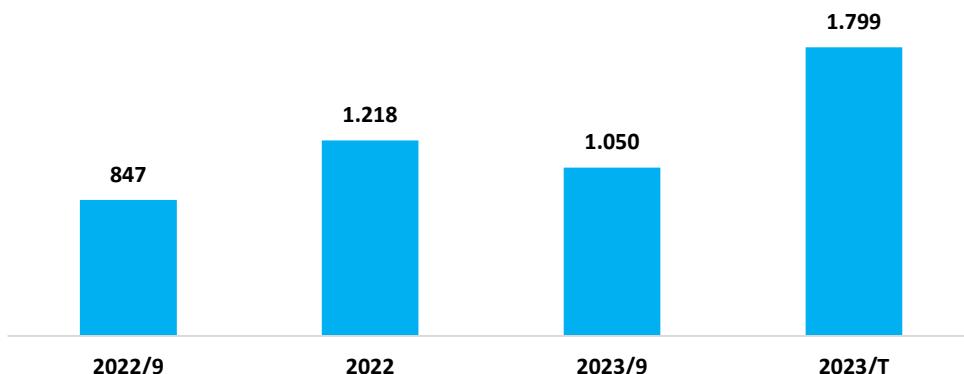
Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

3. İÇ PAZAR SATIŞLARI (PLASTİK SEKTÖRÜNÜN MAKİNE ve TEÇHİZAT YATIRIMI)

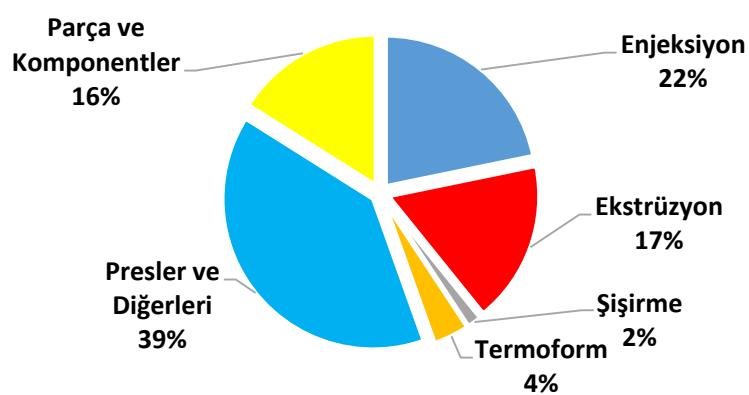
2018-2022 yılları arasında yılda ortalama %5,1 artış gösteren plastik sektörünün makine yatırımları 2023 yılının 9 ayında 2022 yılının eş dönemine kıyasla %24 artarak 1 milyar 50 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yılın kalan aylarında aynı trendin sürmesi halinde makine ve teçhizat yatırımlarının 2023 sonunda 2022 yılına kıyasla %48 artarak 1 milyar 799 milyon dolara çıkacağı tahmin edilmektedir.

Grafik 9: Plastik İşleme Makineleri İç Satışları 9 Aylık Kıyaslama (Milyon \$)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Plastik sektörü 2018 – 2022 yıllarını kapsayan dönemde, yılda ortalama 988 milyon dolarlık makina ve teçhizat yatırımı gerçekleştirmiştir olup toplam yatırımın %39'unu presler ve diğer makinalar %21'ini enjeksiyon, %17'sini ekstrüzyon, %5'ini termoform, %3'ünü şişirme ve %15'ini de aksam ve parçalar oluşturmuştur.

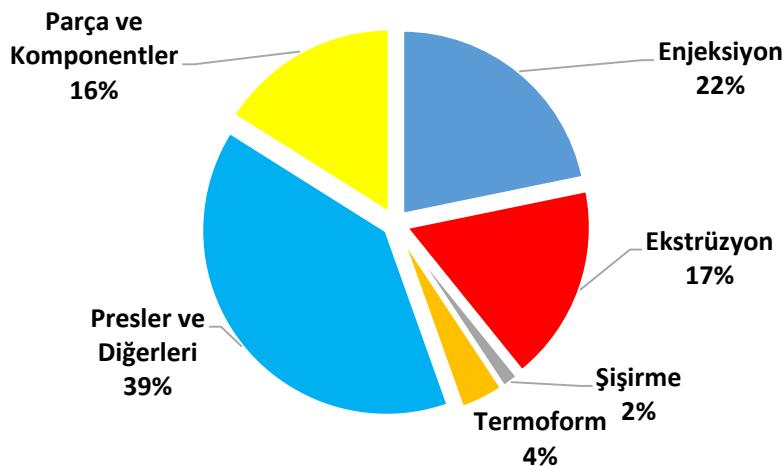
Grafik 10: Sektörün Son 5 Yıllık Makine Yatırımlının % Dağılımı

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2023 yılının 9 ayında plastik sektörünün toplam makine yatırımları içinde, enjeksiyon makineleri %22 ekstrüzyon makineleri %17 şişirme makineleri %2 termoform makineleri %4 presler ve diğer makineler %39 ve aksam ve parçalar da %16 pay almıştır.

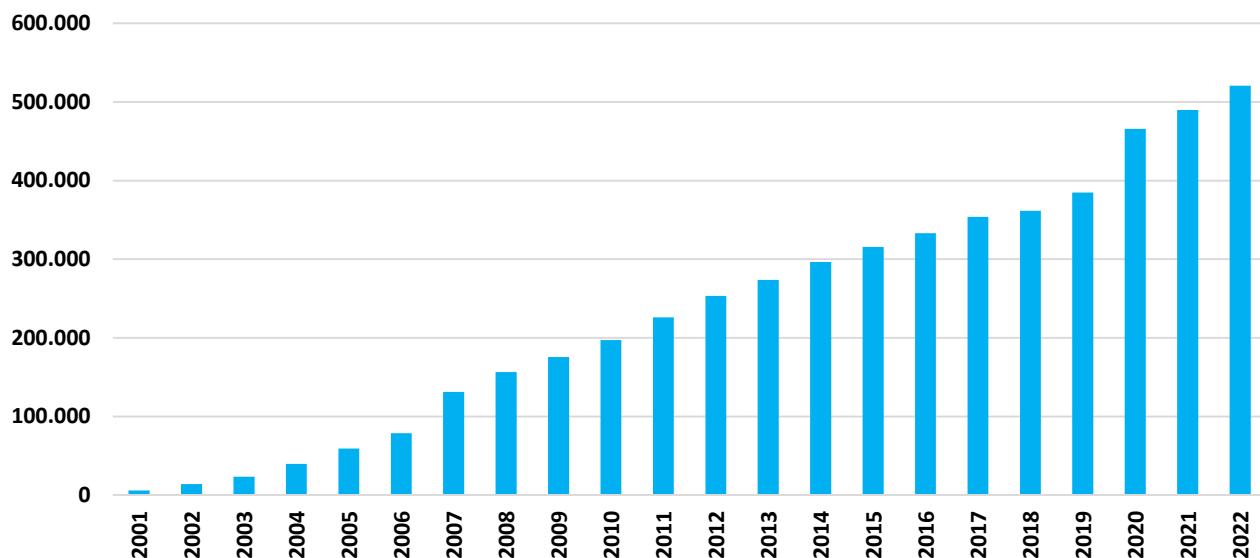
Grafik 11: Plastik sektörünün yapmış olduğu makina yatırımlının dağılımı (2023/9)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

2023 yılı sonunda plastik işleme makineleri iç pazar satışlarının (sektörün makine ve teçhizat yatırımı) maksimum düzeye çıkararak tarihi düzeyine ulaşacağı tahmin edilmektedir.

4. SEKTÖRÜN MAKİNA PARKI

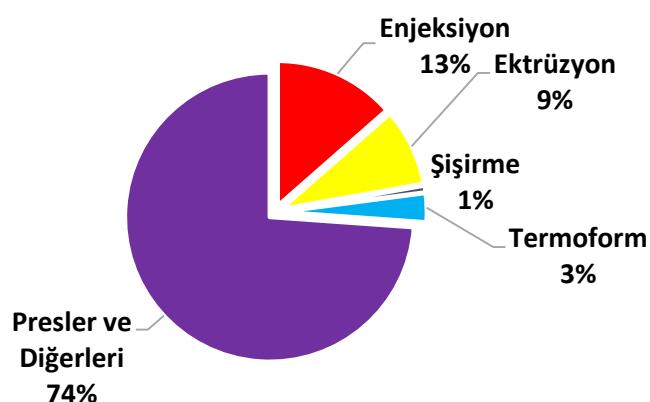
Türkiye plastik sektörü makina parkının 2022 yılında 908 bin adete ulaştığı görülmektedir.

Grafik 12: Plastik Sektörü Proses Kapasitesi ve Makine Parkı Gelişimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılı itibarıyle Türkiye plastik sektöründe plastik işleme makinaları parkının %13'ünü enjeksiyon, %9'unu ekstrüzyon, %1'ini şişirme, %3'ünü termoform ve %74'ünü presler ve diğer makinaları oluşturmaktadır.

Grafik 13: Plastik Sektörü Makine Parkının Makine Cinslerine Göre Dağılımı (Adet)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2022 yılı itibarıyle Türkiye plastik sektörü toplam makina parkının adet bazında %68'ini yerli üretimden satılan %32'sini de ithal edilen makinalar oluşturmaktadır.

	Adet			% Pay	
	Yerli Üretim	İthalat	Toplam	Üretim	İthalat
Enjeksiyon	49.100	73.853	122.953	40	60
Ekstrüzyon	44.848	33.755	78.603	57	43
Şişirme	2.592	4.028	6.620	39	61
Termoform	18.364	10.830	29.194	63	37
Presler ve Diğerleri	505.516	165.442	670.958	75	25
Toplam	620.420	287.908	908.328	68	32

Tablo 8: Plastik Sektörü Makine Parkı (Adet)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Adet bazında ithal makinalarının toplam makina parkı içindeki payı; enjeksiyon makinalarında %60, ekstrüzyon makinalarında %43, şişirme makinalarında %61, termoform makinalarında %37 presler ve diğerler makinalarda %25'tir.

Başka bir değişle toplam parkın içinde adet bazında yerli makinaların payı; enjeksiyon makinalarında %40, ekstrüzyon makinalarında %57, şişirme makinalarında %39 termoform makinalarında %63 ve presler ve diğer makinalar da %75'tir.

Adet bazında ithal enjeksiyon makineleri parkının %96,5'unu 10 ülkeden ithal edilen makinalar oluşturmaktadır. Parkın %43,7'sini Çin, %18,1'ini Almanya, %9,6'sını İtalya, %8,9'unu Tayvan ve %6,2'sini de Avusturya menşeli makinalar oluşturmaktadır.

Enjeksiyon		Ekstrüzyon		Şişirme		Termoform	
Ülkeler	% Pay	Ülkeler	% Pay	Ülkeler	% Pay	Ülkeler	% Pay
Çin	43,7	Çin	63,3	İtalya	30,5	Almanya	21,0
Almanya	18,1	Almanya	13,8	Almanya	21,5	Çin	18,8
İtalya	9,6	İtalya	7,3	Çin	9,4	İtalya	14,9
Tayvan	8,9	Tayvan	4,3	Fransa	8,4	Tayvan	10,0
Avusturya	6,2	Avusturya	3,9	Japonya	7,2	Fransa	5,7
İsviçre	2,8	G. Kore	1,6	Tayvan	4,5	İsrail	5,1
Fransa	2,7	Hindistan	1,1	İngiltere	4,0	İsviçre	4,5
Japonya	2,4	Japonya	0,8	İsviçre	3,5	ABD	4,2
G. Kore	1,2	ABD	0,8	Avusturya	3,0	G. Kore	3,4
Hindistan	0,9	İngiltere	0,7	Belçika	2,8	Avusturya	2,8
10 Ülke Toplam	96,5	10 Ülke Toplam	97,5	10 Ülke Toplam	94,9	10 Ülke Toplam	90,4
Düllerleri	3,5	Düllerleri	2,5	Düllerleri	5,1	Düllerleri	9,6

Tablo 9: İthal Plastik İşleme Makineleri Parkının Ülkelere Dağılımı (Adet Bazında)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Adet bazında ithal ekstrüzyon makineleri parkının %97,5'unu 10 ülkeden ithal edilen makinalar oluşturmaktadır. Parkın %63,3'ünü Çin, %13,8'ini Almanya, %7,3'ünü İtalya, %4,3'ünü Tayvan ve %3,9'unu da Avusturya menşeli makinalar oluşturmaktadır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılmaz.

Adet bazında ithal şişirme makineleri parkının %94,9'unu 10 ülkeden ithal edilen makinalar oluşturmaktadır. Parkın %30,5'unu İtalya, %21,5'unu Almanya, %9,4'unu Çin, %8,4'unu Fransa ve %7,2'sini de Japonya menşeli makinalar oluşturmaktadır.

Adet bazında ithal termoform makineleri parkının %90,4'unu 10 ülkeden ithal edilen makinalar oluşturmaktadır. Parkın %21'ini Almanya, %18,8'ini Çin, %14,9'unu İtalya, %10'unu Tayvan ve %5,7'sini de Fransa menşeli makinalar oluşturmaktadır.

5. ARZ – TALEP DENGESİ VE 2023 YILI BEKLENTİLERİ

2023 yılının 9 ayında plastik işleme makineleri ile aksam ve parçaları sektöründe 633 milyon dolar üretim, 670 milyon dolar ithalat, 253 milyon dolar ihracat ve 1 milyar 50 milyon dolar da iç pazar satışları (plastik sektörünün makine ve teçhizat yatırımı) gerçekleşmiştir.

	2022/9	2022	2023/9	2023/T	% Artış 2023/2022 (9 Ay)	% Artış 2023/2022 (T)
Üretim	550	797	633	1.084	15	36
İthalat	517	728	670	1.149	30	58
Ihracat	220	307	253	434	15	41
İç Satış	847	1.218	1.050	1.799	24	48
Dış Ticaret Açığı	-297	-421	-417	-715	40	70
İthalat / İç Satış (%)	61	60	64	64		
Ihracat / İthalat (%)	43	42	38	38		

Tablo 10: Plastik İşleme Makineleri Genel Arz – Talep Dengesi 9 Aylık Kıyaslama (Milyon \$)

Kaynak: TUİK ve ITC Trade Statistics

Bu dönemde sektör 417 milyon dolar dış ticaret açığı vermiş, iç satışların (sektörün makine teçhizat yatırımının) %64'ü ithalatla karşılanmış ve ihracatın ithalatı karşılama oranının da %38 olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı sonunda makine ve teçhizat üretiminin 1 milyar 84 milyon dolara, ithalatın 1 milyar 149 milyon dolara, ihracatın 434 milyon dolara, iç pazar satışlarının (plastik sektörünün makine yatırımı) 1 milyar 799 milyon dolara çıkması beklenmektedir. Sektörün 2023 yılında 715 milyon dolar dış ticaret açığı vereceği, yurt içi satışların %64'unun ithalatla karşılaşacağı tahmin edilmektedir.

6. SEKTÖRÜN BAŞLICA SORUNLARI

Makine imalat sanayiindeki genel sorunlar, plastik işleme makineleri için de geçerlidir. Bu genel sıkıntılara ek olarak özetlenebilecek temel sorunlar şunlardır;

- ✓ Plastik işleme makinelerine yönelik herhangi bir ulusal strateji mevcut değildir. Sektörün belirli bir vizyonu yoktur.
- ✓ Türkiye, plastik işleme makinelerine yönelik olarak çok ciddi yatırım yapan plastik sektörüne sahiptir. Dolayısıyla Türkiye, bu alanda dünyanın en önemli pazarlarından biridir. Bu pazarın yaklaşık yüzde 70'i ithal makineler hakimdir. Ancak, yerli makine üreticileri yeterince korunmamaktadır.
- ✓ Plastik işleme makineleri sektörüne yönelik bir devlet stratejisinin bulunmaması ve plastik mamul üreticilerinin rekabet üstünlüğü sağlamak için ucuz ve ikinci el makine ithalatını tercih etmeleri, Türkiye'de plastik işleme makineleri sektöründe üretimin yeterince artmasını engellemektedir.
- ✓ Sektörde ciddi bir yer sorunu bulunmaktadır. Makine ve aksam üreticileri genelde fiziksel olarak küçük ve yetersiz mekanlarda faaliyetlerini sürdürmektedir. Daha büyük yerlere geçmek istediklerinde zaten kısıtlı olan işletme sermayelerini yüksek rant içeren toprağa gömmeleri gerekmektedir. Organize ve ranttan uzak sanayi arası ihtiyacı sektörde had safhadadır.
- ✓ Sektörde AR – GE, ÜRGE, endüstriyel tasarım ve ürün geliştirme konularında çalışmalar yetersizdir.
- ✓ Sektörde patent, tescilli marka yatırımları yapılmamakta veya yeterli değildir.
- ✓ Sektörün uluslararası teknik mevzuata uyumu yetersizdir.
- ✓ Sektördeki firmaların öz kaynakları ve işletme sermayeleri yetersizdir.
- ✓ Enerji maliyetleri yüksektir.
- ✓ Sektörün pazarlama ve müşteri ilişkileri yönetimi konularında gelişime ihtiyacı vardır.

7. ÖNERİLER

PAGEV Değer Zinciri ilişkisi, makine / ekipman ve kalıp sektörümüz için çok önemlidir. Bunlar olmadan, ülkeye net döviz girişi sağlanamadığı gibi, teknoloji güvenliği ve işin sürdürülebilirliği sorun olarak ortaya çıkacaktır. Stratejik bir kararla yurtiçindeki üretimin, yarattığı katma değer, istihdam ve çarpan etkisiyle desteklenesi gerekmektedir.

Kamunun, ARGE Merkezleri, Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Teknolojik Ürün Yatırım Destek Programı, Tasarım Merkezi Destek Programı, Teknoloji ve Yenilik Destek Programı gibi destek mekanizmaları olmakla birlikte fazlasına ihtiyaç vardır.

Yerli olarak üretilen makinelerin kamuda alımı sadece %15 ile kalınmamalıdır. Gerekliyorsa zorunlu hale getirilmelidir. Yerli malı alan firmalara da vergisel destekler getirilmelidir.

Haksız rekabeti önleyip yerli üretimi koruyan gümrük, iç piyasa, uygunluk denetimleriyle haksız rekabet, kalitesiz/sağlıksız makine girişlerinin önlenmesi ve piyasa gözetim ve denetimi yapılmalıdır. Bu denetim kurumlarının bünyemizde oluşturulması gerekmektedir. Yapılması gerekenleri şu şekilde sıralamak mümkündür.

i. Ürün Standartlarının Gözden Geçirilmesi

Hem iç pazarda kalitenin artması hem de ihracatta hedef pazarların genişleyebilmesi için Avrupa Birliği'nin Makine Direktiflerine uyum sağlanması ve gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

ii. Piyasa Denetim ve Gözetim Faaliyetlerinde İşbirliklerinin Sağlanması

Sektör hakkında uzman görüşünün alınabilmesi ve güncel trendlerin izlenmesi amacıyla piyasa denetim ve gözetim organizasyonuna tarafsız görüş sunabilecek sektörel iş birliklerinin katılımı fayda sağlayacaktır.

iii. Gümrüklerde Kontrol Noktalarının Oluşturulması

Direktiflere / standartlara uygun olmayan ürünlerin üçüncü dünya ülkelerinden ithal edilmesi, yurt içi üretim kalitesini düşürmeye ve kullanıcı güvenliğini tehditiye atmaktadır. Bu sebeple Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi denetim gümrükten itibaren başlamalıdır. Gümrüklerde engellenmesi gereken standartlar belirlenmeli ve belirlenen standartlara uygun olmayan ürünlerin ülkeye girişine izin verilmemelidir. Ürünlerin teknik olarak uygunluğunu belirten deklarasyonlar gümrük işlemlerinde denetlenmelidir.

iv. Yasaklı Firma Veri Tabanı Oluşturulması

Avrupa Birliği'nde uygulandığı gibi tüm gümrük noktalarının bu veri tabanına erişimi olmalıdır. Halihazırda Avrupa Birliği'nin sahip olduğu yasaklı firma listesinin temin edilip veri tabanına eklenmesi de gümrük denetimlerine olumlu katkı sağlayacaktır.

v. Ürün ve Performans Odaklı Teşvik Mekanizmasının Kurulması

Sektörde ürün odaklı teşvik uygulaması detaylanarak devam etmelidir. Ayrıca teşvik performans odaklı olmalıdır. (Örneğin ihracat yapana daha özel kurdan döviz bozma imkânı, Ar-GE teşviklerinin artışı)

vi. Sektörün Sanayi Arsa İhtiyaçları Giderilmelidir

AR-GE ile katma değer üreten firmalara, kaliteli istihdam yapabilecekleri, şehirlere çok uzak olmayan bölgelerde, mülkiyeti devlete ait 49 yıllık kiralamalı bedelsiz tahsisler yapılmalıdır. Makine ve aksam üreticileri genelde fiziksel olarak küçük ve yetersiz mekanlarda faaliyetlerini sürdürmektedir. Daha büyük yerlere geçmek istediklerinde zaten kısıtlı olan işletme sermayelerini yüksek rant içeren toprağa gömmeleri gerekmektedir. Sektör acil olarak organize ve ranttan uzak sanayi arsasına ihtiyaç duymaktadır.

vii. Firmaların Finansman İhtiyaçları Giderilmelidir

Firmaların finansman ihtiyacı yurtdışında artan bir Eximbank faaliyeti, yurtiçinde ise teşvikli bir finans modeli ile desteklenmelidir. (AR-GE ve katma değer yaratma kapasitesi performans kriteri olabilir). Diğer taraftan yurt içinde sanayi bankacılığı ve proje finansmanı geliştirilmelidir.

viii. Mesleki Eğitimin Geliştirilmesi

Mesleki Eğitimin geliştirilmesi için, kalite odaklı, uygulamalı eğitim hedeflenmelidir. Yurtdışından gelecek teknisyenlerin desteklenmesi, bilgiye ulaşımın kolaylaştırılması ve Mükemmeliyet Merkezi örmek olabilecek uygulamalardır.

ix. Yurtdışı İhraç Pazarlarında Ortak Servis Sağlayıcılarının Oluşturulması

Makine ihraç edilen ülkelerde Türk KOBİ'lerinin müşterilerine ortak teknik servis sağlayacağı iş birliklerine gidilmelidir. Bunun için gerekli finansman konusunda İhracatçı Birliği kaynakları seferber edilmelidir.

x. Haksız Rekabetin Önlenmesi

Haksız rekabetin engellenmesi için PAGEV gibi sivil toplum kuruluşlarıyla da iş birliği kurulmalı ve sektörde girişin standartları ve denetim mekanizmaları oluşturulmalıdır.

xi. İşyeri ve Makine Veri Tabanının Oluşturulması

İşyeri ve ürün denetimlerinin sıklaştırılması ve denetimlerde makine imalat sektörü özelinde, gelişen teknolojiden de faydalılarak işyeri (çalışan sayısı vb.) ve makine özelliklerinin (yaşı, markası, satın alınan ülke vb.) kayıt altına alınması sektörde kayıt dışı faaliyet gösteren firmaların azalmasını sağlayacaktır.

PAGEV

Türkiye Plastik İşleme Makineleri Sektör İzleme Raporu – 2023/3

**BİLİNÇLİ BİR TOPLUM
AYDINLIK BİR GELECEK
GÜZEL BİR ÜLKE VE
DAHA YAŞANILABİLİR
BİR DÜNYA İÇİN
AMBALAJ ATIKLARINI
KAYNAĞINDA
DOĞRU AYRIŞTIRARAK
GERİ DÖNÜŞÜME SEN DE
DESTEK OL**

PAGÇEV, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından
Ambalaj Atıklarının Yetkilendirilmiş Kuruluşudur
PAGÇEV bir PAGEV GERİ DÖNÜŞÜM İKTİSADI İŞLETMESİDİR

PAGÇEV
pagcev.org

PAGEV

Türkiye Plastik İşleme Makineleri Sektör İzleme Raporu – 2023/3

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

PAGEV

PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

PlasticsEurope
Association of Plastics Manufacturers

www.pagev.org

Halkalı Caddesi No: 132/1 Tez-İş İş Merkezi Kat: 4 Sefaköy- İstanbul
Tel. +90 (212) 425 13 13 Fax. +90 (212) 624 49 26 E-Mail. pagev@pagev.org.tr

Yapım: Kadir Çaca